

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normative

Lege privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ (*)

Promovarea acestui act normativ vizează alinierea politicii române de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară la nivelul cerințelor și standardelor Uniunii Europene și internaționale.

1. Descrierea situației actuale

În prezent, implementarea politicii de cooperare pentru dezvoltare de către România este reglementată prin Legea nr. 404/2006 privind finanțarea asistenței pentru dezvoltare din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare și prin Hotărârea de Guvern nr. 1052/2011 privind reglementarea acțiunilor specifice aferente finanțării asistenței din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare.

România, după aderarea la Uniunea Europeană, a devenit exclusiv stat donator de asistență oficială pentru dezvoltare, iar Ministerul Afacerilor Externe este responsabil cu elaborarea, implementarea și coordonarea politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare, împreună cu instituțiile publice cu atribuții în acest domeniu.

În plus, prin Hotărârea de Guvern nr. 703/2006 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind Politica de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare și a Planului de acțiune pentru aplicarea Strategiei naționale privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare s-a stabilit că implementarea politicii de cooperare pentru dezvoltare ar trebui realizată de o structură autonomă ce urmează a fi stabilită în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, structură care să fie formată din două componente: o componentă de planificare politică și o componentă de implementare. Prevederile acestui act normativ, fiind de natură strategică, nu au fost puse în aplicare în ciuda necesităților existente, din cauza constrângerilor bugetare și a necesității completării numărului de posturi din Centrala Ministerului Afacerilor Externe.

România acordă asistență pentru dezvoltare pe baza angajamentelor asumate privind realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și a altor angajamente, asumate în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare, în calitate de stat membru al Uniunii Europene și Organizației Națiunilor Unite, precum Angajamentele Monterrey, Declarația de la Paris privind Eficacitatea Asistenței pentru Dezvoltare, Agenda de Acțiune Accra sau Parteneriatul de la Busan.

România și-a asumat angajamentul, ca stat membru al UE, de a crește volumul asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate până la atingerea unui nivel de 0,33% din Venitul Național Brut până în 2030. În acest sens, sunt necesare eforturi suplimentare de creștere instituțională și bugetară, în scopul întăririi capacității de planificare, management și coordonare a proiectelor de asistență pentru dezvoltare.

În același timp, România, în calitate de stat donator nu dispune de cadrul juridic și instituțional eficient, pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în urma dobândirii calității de stat membru al Uniunii Europene și implicit de contribuitor la bugetul Uniunii Europene destinat cooperării internaționale pentru dezvoltare.

Cadrul strategic și instituțional al politicii de cooperare pentru dezvoltare este fragmentat și lipsit de coerență.

În prezent, în cadrul MAE există o singură structură, organizată la nivel de birou, competentă atât cu gestionarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare, cât și a finanțărilor aferente. Drept urmare, personalul actual nu poate acoperi activitatea de monitorizare și implementare a programelor și implementare pe care MAE le finanțează și în acest sens această activitate este în prezent acoperită de Parteneriatul de cooperare dintre MAE și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare pentru 2013-2016, cu finanțare MAE.

Așadar, MAE finanțează altei organizații resursele umane pe care ar trebui să și le consolideze intern. Totodată, Parteneriatul dintre MAE și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare este o situație tranzitorie care trebuie finalizată, întrucât România este stat donator și nu recipient de asistență pentru dezvoltare.

Totodată, Curtea de Conturi a României a solicitat anual în deciziile sale creșterea capacității de monitorizare a MAE cu privire la proiectele finanțate, aspect care nu poate fi remediat decât printr-o legislație unitară și coerentă privind realizarea politicii de asistență pentru dezvoltare, inclusiv monitorizarea corespunzătoare a implementării proiectelor aferente.

În ceea ce privește transparența și comunicarea activităților în domeniul cooperării pentru dezvoltare, este necesară o raportare și planificare unitară a măsurilor realizate către instituții și cetățeni, atât din România, cât și din statele beneficiare.

În contextul celor de mai sus, asigurarea unui sistem instituțional și a unui cadru de

	finanțare și implementare adecvat pe plan intern este esențială. Totodată, este deosebit de importantă creșterea eficienței administrării fondurilor destinate cooperării pentru dezvoltare și promovării pe plan extern a activității României în domeniu. <u>Actul normativ ar permite conectarea sectorului economic românesc la politica pentru dezvoltare:</u> cadrul legislativ actual nu permite realizarea de către MAE a achizițiilor directe de produse românești și donarea acestora statelor beneficiare, contribuind la promovarea produselor românești în exterior.
2. Schimbări preconizate	Pentru creșterea eficienței politicii de cooperare pentru dezvoltare, stimularea coordonării la nivel național, a performanței manageriale în gestionarea acestui domeniu și totodată pentru asigurarea vizibilității României în plan internațional, se urmăresc o serie de modificări ale legislației existente. În acest sens, vor fi reglementate prin prevederi specifice formele cooperării pentru dezvoltare, cadrul programatic și instituțional, cadrul de finanțare și implementare și asistența umanitară. Pentru stabilirea cadrului programatic al activităților de cooperare pentru dezvoltare, Guvernul va stabili Programul multianual strategic de cooperare pentru dezvoltare, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe. Programul va fi adoptat prin hotărâre de guvern și va conține prioritățile tematice și geografice de cooperare pentru dezvoltare, pentru o perioadă de cel puțin 4 ani. În scopul asigurării predictibilității activităților derulate în cadrul politicii de cooperare pentru dezvoltare și pentru îndeplinirea priorităților stabilite, Programul va conține și prevederi bugetare multianuale estimative. Totodată, Guvernul va aproba Planul anual de cooperare pentru dezvoltare, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe. Planul se aprobă printr-un memorandum și conține în primul rând obiectivele anuale de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și modalitățile de implementare. . În elaborarea Programului și Planului, Ministerul Afacerilor Externe va consulta în prealabil și Comitetul consultativ, având în vedere că măsurile autorităților publice în acest domeniu vor trebuie să aibă la bază aceste documente de planificare strategice. Actul normativ reconfirmă statutul de coordonator al Ministerului Afacerilor Externe în politica națională de cooperare pentru dezvoltare. Ministerul Afacerilor Externe urmărește îndeplinirea de către România la nivel global a angajamentelor asumate privind realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, privind eficacitatea asistenței pentru dezvoltare, privind coerența politicilor pentru dezvoltare și privind alte angajamente în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare asumate în calitate de stat membru al

	Uniunii Europene și ale Organizației Națiunilor Unite. Ministerul Afacerilor Externe va raporta anual Guvernului activitățile realizate în cadrul politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară. Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare, în cadrul M.A.E se organizează și funcționează un departament încadrat corespunzător cu resurse umane. Autoritățile administrației publice care participă, în aria lor de competență, la implementarea cooperării pentru dezvoltare vor informa Ministerul Afacerilor Externe anual sau la cerere privind măsurile luate, pentru asigurarea coerenței politicii de cooperare pentru dezvoltare. În ceea ce privește cadrul de finanțare, acordurile de finanțare încheiate de Ministerul Afacerilor Externe vor fi documente cu un caracter specific conform prezentei legi având drept scop finanțarea unor obiective specifice de cooperare pentru dezvoltare. Execuția bugetară a acestor fonduri din bugetul MAE se va face fie prin implementare directă (achiziții publice de bunuri, lucrări și servicii necesare pentru realizarea activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, trimitere de personal propriu în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar sau primire de persoane din străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, acordare de burse sau premii), fie prin implementare indirectă, prin încredințarea de fonduri către beneficiari prin granturi, sprijin bugetar direct sau contribuții voluntare. Legea va stabili un regim juridic specific și eficient de finanțare și implementare de către Ministerul Afacerilor Externe, având în considerare faptul că majoritatea activităților (având ca obiect încheierea unor acte juridice cu titlu gratuit și totodată fiind prin natura lor acte politice) se desfășoară în afara teritoriului României, în state în curs de dezvoltare cu probleme specifice, inclusiv lipsa unor instituții funcționale, sau predispuse la crize, cu riscuri crescute de implementare. În cazul implementării indirecte a fondurilor alocate, necesitatea reglementării efectuării integrale sau parțiale a plăților aferente programelor derulate reiese din specificul cooperării pentru dezvoltare care, având un caracter intrinsec de finanțare cu titlu gratuit, nerambursabilă, nu presupune o contraprestație a beneficiarului în folosul finanțatorului, iar plățile se realizează în baza unor documente specifice acestor activități. Pentru eficacitatea desfășurării activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, Ministerul Afacerilor Externe va putea încheia acorduri de finanțare cu beneficiari desemnați, precum organizații internaționale și agenții ale acestora, alte state sau organisme de drept public sau de drept privat desemnate de
--	--

	acestea, organisme naționale sau internaționale de drept privat. Astfel, pentru reglementarea activităților se vor stabili norme specifice de finanțare și implementare. Normele de finanțare și implementare au ca scop stabilirea cadrului general și a procedurilor specifice pentru finanțarea și implementarea cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare din bugetul Ministerului Afacerilor Externe. Normele de finanțare și implementare vor reglementa modalitatea de implementare a bugetului (directă sau indirectă), modalitățile de selecție a beneficiarilor, modalitățile de monitorizare, evaluare și audit a activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară. De asemenea, normele de finanțare și implementare vor reglementa limitele activității, atribuțiile și responsabilitățile structurilor organizatorice din cadrul MAE cu privire la acțiunile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară. Legea va reglementa asistența umanitară ca formă de cooperare pentru dezvoltare, care are un regim specific de funcționare în cadrul acesteia, ce va fi stabilit prin normele de finanțare și implementare.
3. Alte informații (**)	
*) Dacă proiectul de act normativ nu se referă la un subiect indicat într-o anumită secțiune și în prevederile prezentei hotărâri, atunci la secțiunea respectivă se va nota "Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect". **) Orice alte informații legate de conținutul proiectului de act normativ, care nu sunt solicitate de prezenta hotărâre, dar care se doresc prezentate în instrumentul de prezentare și motivare, pot fi incluse în rubrica "Alte informații" din cadrul fiecărei secțiuni.	
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor	

administrative a) se va cuantifica impactul net al sarcinilor administrative, evidențiindu-se atât costurile administrative generate de noul act normativ sau de modificarea legislativă, cât și costurile administrative eliminate; b) simplificarea procedurilor administrative.	
2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii a) se va prezenta rezultatul cu privire la aplicarea testului întreprinderilor mici și mijlocii, precum și avizul obținut în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, de la Grupul pentru evaluarea impactului	

economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, anterior transmiterii actului spre avizare pe circuitul interministerial; b) se va indica procentul pe care îl dețin întreprinderile mici și mijlocii în cadrul afectat de măsura legislativă, precum și impactul acesteia asupra activităților întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul respectiv."	
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijloci	
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului (***)	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	
***) În cazul proiectelor de acte normative care au ca scop adoptarea unor planuri și programe, inclusiv a celor cofinanțate de Uniunea Europeană, sau a unor modificări ale acestora, este obligatoriu a se face referire la parcurgerea procedurii de realizare a evaluării de mediu prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.	
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	
- mii lei -	

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Hotărâre a Guvernului nr. 8/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare Hotărâre a Guvernului privind înființarea și organizarea Comitetului Consultativ. Hotărâre a Guvernului privind normele de finanțare și implementare a activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară Hotărâre a Guvernului privind normele tehnice pentru participarea la acordarea asistenței umanitare prin Mecanismul de Protecție Civilă Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Programului multianual strategic de cooperare pentru dezvoltare
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; b) norme cu impact la nivel operațional/tehnice - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații	

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Ministerul Afacerilor Externe a realizat reuniuni de consultare cu privire la proiectul de lege cu reprezentanți ai societății civile și autorităților publice. În iulie 2013, în cadrul Școlii Române pentru Dezvoltare, ediția a 6-a (15 -17 iulie 2013) s-a dezbătut pachetul legislativ de reglementare a politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare (inclusiv proiectul de lege). În cadrul evenimentului organizat de Federația ONG-urilor pentru dezvoltare (FOND) și finanțat de Ministerul Afacerilor Externe, au participat 75 de reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, structurilor internaționale, reprezentanți ai autorităților publice locale, mediului academic, mass-media și sectorului privat. Rezultatele dezbaterilor au fost publicate pe site-ul FOND la http://www.fondromania.org/pagini/scoala-romana-de-dezvoltare-editia-201-2.php.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Consultarea a avut loc cu reprezentanții instituțiilor și organizațiilor care fac parte din Comitetul cu rol consultativ din domeniul cooperării pentru dezvoltare.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea	În cadrul reuniunilor organizate de Ministerul Afacerilor Externe pe tema cooperării internaționale pentru dezvoltare menționate la punctul 1 de mai sus au participat și reprezentanți ai administrației publice locale, contribuind la conturarea proiectului de lege și seturilor de obiective ce vor fi urmărite.

proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Au avut loc două reuniuni de consultare în cadrul Comitetul cu rol consultativ din domeniul cooperării pentru dezvoltare.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ urmează să fie avizat de Consiliul Legislativ.
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea „transparență decizională” (http://www.mae.ro/node/2011), conform prevederilor Legii nr 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	În cadrul Ministerului Afacerilor Externe, urmează să se constituie, prin hotărâre de guvern, un departament, încadrat corespunzător, cu atribuții în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Departamentul va îndeplini o serie de atribuții specifice ale MAE în domeniu privind execuția bugetară, programarea bugetului de cooperare pentru dezvoltare, monitorizarea, evaluarea și auditarea activităților finanțate din bugetul de cooperare pentru dezvoltare, colectarea informațiilor și raportarea către organizațiile internaționale specializate a acțiunilor întreprinse de România în cadrul asistenței umanitare. Pentru eficientizarea coordonării inter-instituționale, planificării activităților de cooperare pentru dezvoltare și creat în vederea unei mai bune coordonări la nivel național este constituit Comitetul consultativ pe lângă Ministerul Afacerilor Externe. Scopul este formalizarea dialogului cu partenerii relevanți în domeniul cooperării pentru dezvoltare în procesul de planificare strategică a politicii de cooperare pentru dezvoltare Din cadrul Comitetului consultativ vor face parte reprezentanți ai instituțiilor publice cu atribuții în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare, ai societății civile, mediului academic și mediului de afaceri. Componenta Comitetului consultativ va fi stabilită prin hotărâre de guvern.
2. Alte informații	

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborat proiectul de lege privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

LAZĂR COMĂNESCU

Avizăm favorabil:

**VICEPRIM - MINISTRU, MINISTRUL
DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

VASILE DÎNCU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

PETRE TOBĂ

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

ANCA DANA DRAGU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ